

Pest-Budán. Molnár György érdeme, hogy létesült. Nem az ő hibája, hogy elpusztult.

A társulat jól volt megszervezve. Itt volt ekkor Szerdahelyi Nelli, Hetényi Antónia, Náday Ferenc, Vizváry Gyula, Együd István, Horváth Vince, Szilágyi Béla, Pártényi János, Takács Ádám, Dózsa József, stb., stb., akik javarészt büszkeségei voltak vagy lettek a magyar színészetnek.

A jól megszervezett társulat télen a budai Népszínházban, nyáron pedig a budai arénában játszott.

A műsor elég változatos volt. Játsoztak népszínműveket, boházatokát, énekes játékokat, sőt olykor klasszikus drámákat is. De a magasabb műfajokkal nem sok szerencseje volt a színháznak.

Molnár György, aki hibái mellett is jó színész és igen tehetséges művezető volt, később az operettet s a látványos színműveket is műsorára vette. Ezek közül különösen az »Ördög pilulái«-nak volt rendkívüli nagy sikere. (Első előadása 1863. dec. 10.)

Molnár nagy színpadismerő volt és nagy rendező. Az »Ördög pilulái«-t is ő rendezte, még pedig olyan boszorkányos leleménységgel, hogy szinte szemfényvesztésnek látszott, amit a színpadi gépekkel véghez vitt.

Az óriási sikert mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a darabot *hetvenszer* játszották egymásután zsúfolt házak mellett. A magyar színpad történetében erre addig nem volt még példa.

A lapok, melyek azelőtt Molnár drámai előadásait többnyire kifogásolták, most azal állottak elő, hogy a Népszínháznak nemcsak látványos darabot kell adnia, »hanem kultiválnia kell a hazafias drámát is.«

Molnár szót fogadott. De a hazafias drámákra csak félházaí voltak. Közbe-közbe megint beszúrta hát a Pilulákat, melyeket még 103-szor beadott a közönségnek.

De hiába volt minden. Molnár György már 1864. nyarán nem tudott fizetni s így a színház még azon az őszön bezárult. A kapuzárás azonban még nem volt végleges. Három évi szünet után — 1867. június 13-án — újra megnyílt Molnár György Népszínháza.

Az újonnan szervezett társulatban a megmaradt régi tagok mellett ott találjuk Jászai Marit, Hetényi Antóniát, Molnárné Kocsisovszky Borcsát, Dancz Ninát, Szentgyörgyi Istvánt, Kassai Vidort, Timár Jánost, Némethy Irmát, Császár Miklóst, Bogyó Alajost, Virág Ferencet...

És itt találkozunk Blaha Lujzával is, aki 1864. ápr. 21-én a »Csikós« Rózi-jában Kölesi Lujza név alatt egy csapásra meghódította a közönséget.

Molnár sokat okult az első három esztendő tapasztalataiból s az 1867-iki esztendőben a látványosságokra fektette a főszólyt.

Az új évadnak első ütőkártyája, amelylyel sokat akart nyerni, »Dunanan apó« volt. Ezt az operettet, melyhez Molnár a hírhedt cancan-táncot is odabiggyesztette, a színkörben játszották. Molnár itt is leleményes rendezőnek bizonyult. A kerti jelenésekre kinyitatta a színpad hátsó kapuját, úgy, hogy láthatóvá lett az egész Horváth-kert. Volt ott szökőkút, eleven virágágy, elzárva fényes palotákat ábrázoló díszletekkel stb., stb. (»Olyan érdekes kép volt, amelyet csak Molnár találékonysága állíthat elő« — írja az egykorú lap.)

A következő évben — 1868. augusztus 24-én — még hatalmasabb ütőkártyával rukkolt ki a boszorkányos játék-mester. Ez az ütőkártya »Bem apó« volt. A darabot a francia »Marengó«-ból, melyet Párizsban látott, Rajkay István színházi ügynökkel magyarosította át az élelmes Molnár.

A darab maga nem sokat ért, de hát ki törődött a darabbal! A szép kiállítás, a sok lélekemelő és érdekes látványosság, Molnár György boszorkányos rendezői munkája feledtették a mű gyarláságait.

Az előadás kezdetét a Horváth-kertben felállított mozsárágyúk durrogása jelezte. E stilszerű nyitány után kezdetét vette a nagyszerű csatajáték.

A színpad hátsó kapuja teljesen nyitva volt, úgy, hogy a Gellért-hegyet is látni lehetett.

Leírhatatlan hatás volt, amikor Bem apó (Várhidi) vezérkara élén szürke lován megjelent. Utána hatvanöt huszár és ulánus lóháton. Azután jöttek az ágyúk. Négy ló húzta mindegyiket. A csataképekben az elsoroltakon kívül részt vett háromszáz gyalogos honvéd és vagy hetven muszka ka-